

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. Vtrum genealogia Christi conuenienter texatur ab Euangelista.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

trienem &c. Fuit etiam propheta, secundum illud quod dicitur Genes. 20. Propheta est, & orabit pro te. David autem rex fuit & propheta. Tertio ratio est: quia in Abraham primo incipit circumcisio: in David autem maxime manifestata est Dei electio, secundum illud quod dicitur. Reg. 13. Quasiuit Dominus sibi uirum iuxta cor suum: & ideo utriusque filius Christi specialissime dicitur, ut ostendatur esse in salutem & circumfisionem, & electioni gentilium.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod haec obiectio fuit Fausti Manichaei, uolentis probare Christum non esse filium David, quia non est conceptus ex Ioseph, usque ad quem seriem generationis Matth. perducit. Contra quem Aug. * respondet 23. libro contra Faustum, quod cum idem Euangelista dicat & B. Mat. Mat. 23. Ioseph esse Ioseph, & Christi matrem uiginem esse, & Christum esse ex semine David, quod restat nisi credere Mariam non fuisse extraneam a cognatione David, & eam, Ioseph conjugem non frustra appellatam, propter animorum confederationem, quamuis ei non fuerit carne commistus, & quod potius propter dignitatem uirilem ordo generationum usque ad Ioseph perducitur. Sic ergo nos credimus etiam Mariam fuisse de cognatione David: quia scripturis credimus, quae utrumque dicunt, & Christum esse semine David secundum carnem, & eius matrem Mariam, non cum uiro concumbendo, sed Virginitatem. Vt enim dicit Hier. * super Matth. Ex una tribu fuit Ioseph & Maria, & secundum legem eam accipere cogebatur ut propinqua, propter quod & simul concubantur in Bethleem, quasi de una stirpe generati.

AD SECUNDVM dicendum, quod huic obiectio Gregor. Nazan. respondet dicens, quod hoc nomen superno contigit, ut regium genus sacerdotum stirpi iungeretur, ut Christus, qui Rex est & sacerdos, ab utroque nasceretur secundum carnem. Vnde & Aaron, qui fuit primus sacerdos secundum legem, duxit ex tribu Iuda coniugem Elisabeth filiam Aminadab. Sic ergo potuit fieri, ut pater Elisabeth aliquam uxorem habuerit de stirpe David, ratione cuius beata uirgo Maria, quae fuit de stirpe David, esset Elisabeth cognata. Vel potius e conuerso, quod pater beate Mariae de stirpe David existens, uxorem habuerit de stirpe Aaron. Vel sicut Aug. * dicit 23. contra Faustum, Si Ioachim pater Mariae de stirpe Aaron fuit (ut Faustus hereticus per quosdam scripturas apocryphas asserbat) credendum est, quod mater Ioachim fuerit de stirpe David, uel etiam uxor eius, ita ut per aliquem modum Mariam dicamus fuisse de stirpe David.

AD TERTIVM dicendum, quod per illam auctoritatem prophetica, sicut Ambros. dicit super Lucam, * non negatur ex semine Iechoniam posteros nascituros: & ideo de semine eius Christus est. Et quod regnauit Christus, non contra prophetiam est: non enim seculari honore regnauit. Ipse enim dixit, Regnum non meum est de hoc mundo.

* Super quest. trigessimam articulum tertium.

ARTICVLVS III.

Utrum conuenienter genealogia Christi ab Euangelistis texatur.

Tertius clarus est.

In corpore uero conclusio: Genealogia Christi est conuenienter ordine ab euangelistis scripta. Probatur ex communissimis, Quae di-

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod genealogia Christi inconuenienter ab Euangelistis texatur. Dicitur enim Isa. 53. de Christo, Generationem eius quis enarrabit? ergo non

fuit generatio Christi enarranda. **¶ 2 Præ.** Impossibile est unum hominem duos patres habere: sed Mat. dicit, quod Iacob genuit Ioseph uirum Mariae. Luc. autem dicit Ioseph fuisse filium Heli. ergo contraria sibi inuicem scribunt.

¶ 3 Præ. Videntur in quibusdam a se inuicem diuersificari. Matthaeus enim in principio lib. incipit ab Abraham, descendendo usque ad Ioseph, quadraginta duas generationes enumerat. Lucas autem post baptismum Christi, generationem Christi ponit incipiens a Christo, & perducens generationum numerum usque ad Deum ponens generationes septuaginta septem utroque extremo computato. Videtur igitur, quod inconuenienter generationem Christi describant.

¶ 4 Præ. Quarti Reg. 8. legitur, quod Ioram genuit Ochoziam, * cui successit Ioas filius eius: huic autem successit filius eius Amasias, postea regnauit filius eius Azarias, qui appellatur Ozias, cui successit Ioathan filius eius. Matthaeus autem dicit, quod Ioram genuit Oziam. ergo uidetur inconuenienter generationem Christi describere, tres reges in medio pratermittens.

¶ 5 Præ. Omnes, qui in Christi generatione describuntur, patres habuerunt & matres, & plurimi et ex eis fratres habuerunt. Matthaeus autem in generatione Christi tres tantum enumerat matres, scilicet Thamar, Ruth, & uxorem Uriae: fratres autem non habet. Iacob & Iechoniam, & iterum Phares & Zaram, quorum nihil posuit Lucas. ergo uidentur euangelistae inconuenienter genealogiam Christi descripsisse.

SED CONTRA est auctoritas scripturae. **RESPON.** Dicendum, quod sicut dicitur 2. ad Timotheum tertio. Omnis scriptura sacra est diuinitus inspirata. quae autem diuinitus sunt, ordinatissime sunt, secundum illud Roman. decimotertio. Quae a Deo sunt, ordinata sunt. Vnde conuenienti ordine genealogia Christi est ab Euangelistis scripta.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod sicut Hieronymus * dicit super Mattheum Isaias loquitur de generatione diuinitatis Christi: Matthaeus autem enarrat generationem Christi secundum humanitatem, non quidem explicans modum incarnationis, quia hoc etiam est ineffabile: sed enumerans patres, ex quibus Christus secundum carnem processit.

AD SECUNDVM Dicendum, quod ad hanc obiectio, quam mouit Iulianus apostata, diuersimode ab aliquibus respondetur. Quidam enim, ut Gregorius Nazan. dicit, dicunt eisdem esse, quos utroque Euangelista enumerat; sed sub diuersis nominibus, quasi binomios; sed hoc stare non potest: quia Matthaeus ponit unum filiorum David, scilicet Salomonem, Lucas autem ponit alium, scilicet Nathan, quos secundum historiam libri regum constat fratres fuisse. Vnde alii dixerunt, quod Matthaeus ueram genealogiam Christi tradidit: Lucas autem putatiuam, unde incepit, ut putabatur filius Ioseph.

uidentur fuisse, ordinatissime sunt. Euangelium est diuinitus factum ergo. Maior ad Roman. 11. Minor 2. ad Tim. 3. In responsione ad Iulianum Auctoris conuincit ad duo, & quod Ioseph per Salomonem descendit a David & quod beata uirgo similiter per Salomonem descendit a David. Et ratio primi refutat expositionem dicere binomios, quoniam constat Nathan, non illum prophetam: sed alium, per quem Lucas Heli patrem Ioseph reducit in David, fratrem fuisse Salomonem, per quem Matthaeus Iacob patrem Ioseph reducit in David. Ratione uero secunda ad occultam aliquam originem, uel ipsi Melchior, uel alius mulieris, ex qua carnaliter genita est beata uirgo, recurrit, ut beata uirgo inuenitur carnaliter genita ex aliquo descendente ex Iechonia, ut sit & Damasc. & Ambros. saluentur.

4. Reg. c. 11. ibi. sup. c. 12. & ibi. sup. c. 14. ibi sup. c. 15.

In c. r. Mat. in prin. to. 9

Li. 1. cap. 1. pot. media tom. 6.

Matth. cap. 1. illud. dicit. ubi dicitur. tom. 6.

D. 108.

Li. 1. cap. 1. tom. 6.

Li. 1. cap. 1. tom. 6.

Mat. 1. cap. 1. tom. 6.

Ioseph. Erant enim aliqui ex Iudæis, qui propter peccata regum Iuda, credebant Christum ex Dauid non per reges: sed per aliam eius stirpem hominum priuatorum, esse nasciturum. Alii uero dixerunt, quod Matthæus posuit patres carnales: Lucas uero posuit patres spirituales, scilicet iustos uiros, qui dicuntur patres propter similitudinem honestatis. In libro uero de Questionibus ueteris & noui testamenti * respōdetur, quod non est intelligendum, quod Ioseph a Luca dicatur esse filius Heli, sed quod Heli & Ioseph fuerunt patres Christi diuersimode a Dauid descendentes. Vnde de Christo dicitur, quod putabatur filius Ioseph & quod ipse etiam Christus fuit Heli filius, quasi diceret quod Christus ea ratione qua dicitur filius Ioseph, potest dici filius Heli, & omnium eorum, qui ex stirpe Dauid descenderunt, sicut Apostolus dicit Rom. nono. Ex quibus, scilicet Iudæis, Christus est secundum carnem. Augustinus * uero in libro de Questionibus Euang. tripliciter soluit dicens, Tres causæ occurrunt, quarum aliquam Euangelista secutus est. Aut enim unus Euangelista patrem Ioseph, a quo genitus est, nominauit, alter uero uel auum matrem, uel aliquem de cognatis maioribus posuit, aut unus erat Ioseph naturalis pater & alter eum adoptauerat, aut more Iudæorum, cum sine filiis unus decessisset, eius uxorem propinquus accipiens, filium quem genuit, propinquo mortuo deputauit, quod etiam quoddam genus adoptionis legalis est, ut ipse Augustinus * dicit in secundo de consensu Euang. Et hæc ultima causa est uerior, quam & Hieronymus super Matth. ponit, & Eusebius. † Cæsariensis in ecclesiastica historia ab Africano Historiographo traditam asserit. Dicunt enim, quod Nathan de Melchisedech diuersis temporibus de una eademque uxore Iesca * nomine singulos filios procreauerunt; quia Nathan qui per Salomonem descendit, uxorem eam primum cepit, & relicto filio uno Iacob nomine, defunctus est, post cuius obitum (quoniam lex uidebat alij uiro non uetat nubere) Melchisedech, qui per Nathan genus ducit, cum esset ex eadem tribu, sed non ex eodem genere, relictam Nathan accepit uxorem, ex qua etiam ipse suscepit filium nomine Heli. Et sic ex diuerso patrum genere efficiuntur Iacob & Heli uterini fratres, quorum alter, idest, Iacob frater sui Heli sine liberis defuncti, ex mandato legis accipiens uxorem, genuit Ioseph natura quidem generis * suum filium, secundum uero legis præceptum Heli efficitur filius, & ideo Matthæus dicit, Iacob genuit Ioseph: sed Lucas, quia legalem generationem describit nullum nominat aliquem genuisse. Et quæuis Damasc. * dicat, quod beata Virgo Maria Ioseph attinebat secundum illam originem, qua pater eius dicitur Heli, quia dicit eam ex Melchisedech descendisse, tamen credendum est, quod etiam ex Salomone originem duxerit, secundum aliquem modum per illos patres, quos enumerat Matthæus, qui carnalem Christi generationem dicitur enarrare, præsertim cum Ambrosius * dicat Christum de semine Iechoniam descendisse.

In lib. q. ex nouo test. g. incipit. De gente perferre q. 56. & in alio li. g. incip. Cur facta & dist. q. 6. to. 4.

Li. 2. c. 5. ad med. to. 4.

Li. 2. c. 3. circa pri. to. 4. Euseb. li. 1. h. eccl. 6. parum ad me. Idem hæc de Ambrosio li. 1. 3. iter pri. & me to. 1. Alias elicha.

Alias germis.

Li. 4. Orth. de ci. 15. ante med.

Li. 3. in Luc. de comando ad h. to. 1. Lib. 2. c. 4. in prin. & post me. suum to. 4.

Alias abolitio.

AD TERTIUM Dicendum, quod sicut dicit Aug. † in li. de consensu euang. Matth. regiam in Christo instituerat insinuare personam. Lucas autem sacerdotalem. Vñ in generationibus. Matthæi significatur nostrorum susceptio peccatorum a dño Iesu Christo, in quantum sper carnis originem similitudinem carnis peccati assumpsit: In generationibus autem Lucæ signatur nostrorum ablutio * peccatorum, quæ est sacrificium Christi, & ideo generationes Matthæi descendens enumerat, Lucas autem ascendens, inde etiam est, quod Matthæus ab ipso Dauid per Salomonem descendit, in cuius matre ille peccauit: Lucas uero ad ipsum Dauid per Nathan ascendit, per cuius nominis prophetam Deus peccatum illius expiauit. Et inde est etiam, quod quia Matthæus ad mortalitatem nostram Christum descendere uoluit signare, ipsas generationes ab Abraham usque ad Ioseph, & usque ad ipsum Christi natiuitatem descendendo, commemorauit ab initio Euangelii sui: Lucas autem non ab initio, sed a baptismo Christi generationem narrat, nec descendendo sed ascendendo, ut a sacerdote in expiandis peccatis magis assignas, ubi testimonium Ioannes perhibuit dicens, Ecce qui tollit peccatum mundi. Ascendendo autem transit ab Abraham, & peruenit ad Deum, cui mundari & expiari reconciliamur. Merito etiam adoptionis originem ipse suscepit: * quia per adoptionem efficiuntur filii Dei, per carnalem uero generationem, filius Dei filius hominis factus est. Satis autem demonstrat non se ideo dixisse Ioseph filium Heli, quod de illo sit genitus: sed quod ab illo fuerit adoptatus, cum & ipsum Adam filium Dei dicitur, cum sit factus a Deo. Numerus etiam quadragenarius us ad tempus presentis uitæ pertinet, propter quatuor partes mundi, in quo mortalem uitam ducimus sub Christo regnante. Quadraginta autem quater habent decem, & ipsa decem ab uno usque ad quatuor progrediente numero consumantur. Posset etiam denarius ad decalogum referri, & quaternarius ad presentem uitam, uel etiam ad quatuor Euangelia, secundum quod Christus regnat in nobis. Et ideo Matth. regiam personam Christi commendans, quadraginta personas posuit, excepto ipso.

etiam est, quod Matthæus ab ipso Dauid per Salomonem descendit, in cuius matre ille peccauit: Lucas uero ad ipsum Dauid per Nathan ascendit, per cuius nominis prophetam Deus peccatum illius expiauit. Et inde est etiam, quod quia Matthæus ad mortalitatem nostram Christum descendere uoluit signare, ipsas generationes ab Abraham usque ad Ioseph, & usque ad ipsum Christi natiuitatem descendendo, commemorauit ab initio Euangelii sui: Lucas autem non ab initio, sed a baptismo Christi generationem narrat, nec descendendo sed ascendendo, ut a sacerdote in expiandis peccatis magis assignas, ubi testimonium Ioannes perhibuit dicens, Ecce qui tollit peccatum mundi. Ascendendo autem transit ab Abraham, & peruenit ad Deum, cui mundari & expiari reconciliamur. Merito etiam adoptionis originem ipse suscepit: * quia per adoptionem efficiuntur filii Dei, per carnalem uero generationem, filius Dei filius hominis factus est. Satis autem demonstrat non se ideo dixisse Ioseph filium Heli, quod de illo sit genitus: sed quod ab illo fuerit adoptatus, cum & ipsum Adam filium Dei dicitur, cum sit factus a Deo. Numerus etiam quadragenarius us ad tempus presentis uitæ pertinet, propter quatuor partes mundi, in quo mortalem uitam ducimus sub Christo regnante. Quadraginta autem quater habent decem, & ipsa decem ab uno usque ad quatuor progrediente numero consumantur. Posset etiam denarius ad decalogum referri, & quaternarius ad presentem uitam, uel etiam ad quatuor Euangelia, secundum quod Christus regnat in nobis. Et ideo Matth. regiam personam Christi commendans, quadraginta personas posuit, excepto ipso.

Sed hoc intelligendum est, si sit idem Iechonias, qui ponitur in fine secundi quaterdenarii & in principio tertij ut Augustinus * uult: quod dicit factum esse ad significandum, quod in Iechonia facta est quadam deflexio ad extraneas gentes, quando in Babyloniam transmigratum est, quod præfigurabat Christum a circumsione ad præputium migratum. Hieronymus * autem dicit duos fuisse, Ioachim, idest, Iechoniam, patrem scilicet & filium, quorum uterque in generatione Christi assumitur, ut constat distinctio generationum, quas Euangelista per tres quaterdenarios, distinguit, quod ascendit ad quadraginta duas personas.

Qui etiam numerus sanctæ conuenit ecclesiæ: hic enim numerus confurgit ex senario, qui significat laborem presentis uitæ, & septenario, qui significat quietem uitæ future: sexies enim septem sunt quadraginta duo.

Ipse etiam quaterdenarius, quia ex denario & quaternario constituitur per aggregationem, ad eandem significationem pertinere potest, quæ attributa est quadragenario, qui confurgit ex eisdem numeris secundum multiplicationem. Numerus autem quo Lucas utitur in generationibus Christi, significat uniuersitatem peccatorum. Denarius enim tanquam iustitia numerus in decem præceptis legis ostenditur. Peccatum autem est legis transgressio. Denarii uero numeri transgressio est undenarius. Septenarium autem significat uniuersitatem: quia uniuersum tempus septenario dierum numero uoluitur: septies autem undecim sunt septuaginta septem, & ita per hoc significatur uniuersitas peccatorum, quæ per Christum tolluntur.

AD QUARTUM dicendum, quod sicut Hieronymus * super Matth. dicit, quia Ioram rex generi se miscerat in pmissime Iezabelis, iccirco usque ad tertiam generationem,

Henr. in perim. lib. 10.

Aug. ex no. qui Deu. to. 4.

Mat. in gen. 26.

Li. 2. c. 3. circa pri. to. 4.

Mat. in ill. 1. post eu. in gen. 26.

3. d. or. op.

tionem, eius memoria tollitur, ne in sancta nati-
 tis ordine poneretur. Et ita vt Chryl.† dicit, quanta
 benedictio facta est super Iesu, qui vindictam fece-
 rat super domum Acab & Iezabel, tanta est male-
 dictio super domum Ioram, propter filiam iniqui
 Achab & Iezabel, vt vsq; ad quartam generati-
 onem praevidentur filij eius de numero regum, sicut scri-
 ptum est Exo. 20. Reddam peccatum parentum in
 filios vsq; ad tertiā. & quartam generationem. Est
 etiam attendendum, quod & alij reges fuerunt pec-
 catores, qui in genealogia Christi ponuntur: sed
 non fuit eorum continua impietas. Nam ut dicitur
 in lib. *Quaestionum veteris & noui Testamen-
 ti, Salomon merito patris sui dimissus in regno est,
 Roboam merito Afa filij sui. horum autem trium
 continuauit impietas.

AD QUINTVM dicendum, qd sicut dicit Hier. †
 super Matt. In genealogia saluatoris, nulla sancta-
 rum mulierum assumitur, sed eas quas Scriptura re-
 prehendit, vt qui propter peccatores venerat, de
 peccatoribus nascens, omnia peccata deleret. Vnde
 ponitur Thamar, quae reprehenditur de socrino
 concubitu, & Raab, quae fuit meretrix, & Ruth, quae
 fuit alienigena. & Barsabee vxor Vriae, quae fuit adul-
 tera: quae tamen proprio nomine non ponitur,
 sed ex nomine viri designatur: tum propter pecca-
 tum ipsius, quae fuit adulterij & homicidij conscia:
 tum etiam ut nominato uiro, peccatum Dauid ad
 memoriam reuocetur, & quia Lucas Christum de-
 signare intendit, vt peccatorum expiatorum, saluum
 mulierum mentionem non facit. Fratres autem Iu-
 dae commemorat, ut ostendat eos ad Dei populū
 pertinere: cum tamē Ismael frater Isaac, & Esau fra-
 ter Iacob a populo Dei furent separati: propter
 quod in generatione Christi non commemorantur,
 & etiā vt superbiam de nobilitate excludat. Multi
 enim fratrum Iudae ex ancillis nati fuerunt, sed om-
 nes simul erāt patriarchae & tribuum principes. Pha-
 res autem & Zaram simul nominantur (vt Ambr. *
 dicit super Lucam) quia per eos gemina describitur
 vita populorum: vna secundum legem, quae signifi-
 catur per Zaram: altera secundum fidem, quae signi-
 ficatur per Phares. Fratres autem Iechoniam ponit,
 quia omnes regnauerāt diuersis temporibus, quod
 in alijs regibus non acciderat, vel quia eorum simi-
 lis fuit & iniquitas & miseria.

ARTICVLVS IIII.
 Virum decernerit Christum nasci de
 femina.

AD QVARTVM sic procedit.
 Videtur qd materia corpo-
 ris Christi non debuerit esse as-
 sumpta de femina. Sexus enim
 masculinus est nobilior, quam
 sexus femineus: sed maxime de-
 cuit ut Christus assumeret id,
 quod est perfectum in humana
 natura. ergo videt qd nō debue-
 rit de femina carnem assumere,
 sed magis de viro: sicut & Eua
 de costa viri formata est.

¶ 2 Praet. Quicumque ex femina
 concipitur, vtero feminae inclu-
 ditur: sed Deo qui coelum & terram implet (ut dicitur
 Hierem. 23.) non competit quod paruo femi-
 nae utero includatur. ergo videtur quod nō debue-
 rit concipi de femina.

¶ 3 Praet. Illi, qui concipiuntur ex femina, quandam
 immunditiam patiuntur, vnde dicitur Iob 25. Num
 quid iustificari potest homo comparatus Deo, aut
 apparere mundus natus de muliere? sed in Christo
 nulla immunditia esse debuit: ipse enim est Dei sa-
 pientia, de qua dicitur Sap. 7. Nihil inquinatum in
 illam incurrit. ergo non uideretur, qd debuerit car-
 nem assumere de femina.

SED CONTRA est, quod dicitur Gal. 4. Misit Deus
 filium suum factum ex muliere.

RESPON. Dicendum, qd licet filius Dei carnē hu-
 manā assumere potuerit, de quacumq; materia vo-
 luisset: conuenientissimum tamen fuit, ut de femina
 carnem acciperet. Primo quidem, quia per hoc tota
 humana natura nobilitata est. vnde Aug. * dicit i li.
 8. 3. Quaest. Hominis liberatio in vtroq; sexu debuit
 apparere. Ergo, quia virum oportebat suscipere, qd
 sexus honorabilior est, conueniens erat vt feminae
 sexus liberatio hinc appareret, qd ille vir de femina
 natus est. Secundo, quia per hoc veritas incarnatio-
 nis asruitur. Vnde Amb. * dicit in lib. de incar. Mul-
 ta in Chro secundum naturam inuenies, & vltra na-
 turam: secundum conditionē etenim naturae in ute-
 ro feminae. f. corporis fuit, sed supra conditionē vir-
 go concepit, virgo genuit, vt crederes, qd Deus
 erat, qui inuouabat naturā, & homo erat, qui secun-
 dum naturā nascebatur ex homine. Et Aug. * dicit
 in Epist. ad Voluf. Si omnipotens Deus hominem vbi-
 cumq; formatum, non ex materno vtero crearet,
 sed repentinum inferret aspectibus, nonne opinio-
 nem confirmaret erroris, nec hominem verum susce-
 pisse, vilo modo crederetur, & dum omnia mirabi-
 liter facit, auferret quod misericorditer fecit? Nūc
 vero ita inter Deum & hominem mediator apparuit,
 vt in unitate personae copulans vtramq; naturā, &
 solita sublimaret insolitis, & insolita solitis reape-
 raret. Tertio, quia per hunc modum cōpletur om-
 nis diuersitas generationis humanae. Nam primus
 homo productus est ex limo terrae sine viro & fe-
 mina: Eua vero producta est ex viro sine femina: a-
 lij vero homines nascuntur ex viro & femina. unde
 hoc quartum, quasi Christo proprium relinqueba-
 tur, ut produceretur ex femina sine viro.

AD PRIMVM ergo dicendum, qd quia sexus mascu-
 linus est nobilior qd femineus, ideo humanā naturā
 in masculino sexu assumpsit: ne tñ sexus femineus
 contēneretur, congruū fuit, ut carnē assumeret de
 femina. vñ A. u. dicit in li. * de Ago. Chriano: Nolite
 vos ipsos cōtēnere viri, filij Dei viri suscepit: nolite
 vos ipsas cōtēnere feminae, filij Dei nat⁹ ex femina ē.

AD SECVDVM dicendum, qd sicut Aug. * dicit 23.
 lib. contra Faustum (qui hac obiectione utebatur)
 Non plane, inquit, catholica fides, quae Chrm Dei
 filium, natum fm carnē credit ex virgine, vilo mo-
 do eundem Dei filium sic in utero mulieris inclu-
 dit, quasi extra non sit, quasi caeli & terrae administra-
 tionem deseruerit, quasi a patre recesserit: sed vos
 Manichaei corde illo, quo nihil potestis nisi corpo-
 ralia phātasmatata cogitare ista omnino nō capitis.
 ut. n. dicit in Epist. * ad Voluf. Hominum iste sensus
 est, nihil nisi corpora valentū cogitare, quorū nul-
 lum pōt esse vbiq; totū: qm per innumerabiles par-
 tes aliud alibi habeat necesse est. Longe alia est aia
 natura qd corporis, quanto magis Dei, qui creator
 est animae & corporis, & nouit ubique totus esse &
 nullo contineri loco: nouit venire, non recedēdo
 ubi erat: nouit abire, non deserēdo quo. venerat.

Tertia S. Thomae. P AD

Hier. 2. in o-
 bere imper-
 280, 202.

Aug. in lib.
 ex nou. Test.
 qui incipit
 Deus cert.
 204.

Matt. 2. sup.
 illud. Iesu
 genuit. 26.
 26, 146.

2. in li.
 8. 3. 3.

Epist. ad
 Voluf.

Super Quaestio-
 nis
 2. in li. 23.

lib. contra
 Faustum

Epist. ad
 Voluf.

Epist. ad
 Voluf.

2. in li. 8. 3.

q. 2. in med.
 204.

Cap. 6. circa
 med. 202.

Est epist. an
 te med. 202.

Ca. 11. circa
 med. 203.

Li. 23. ca. 20.
 ante med. 202.

Epist. ad
 Voluf.

Est epist. ali
 quaestio 23.
 prin. 202.